

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

WSPÓLNY RAPORT POL – CZE O NIELEGALNEJ MIGRACJI I PÓŁROCZE 2023

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

WSTĘP

Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie nielegalnej migracji w realiach Schengen jest zjawiskiem złożonym i wymaga współdziałania służb z poszczególnych krajów, zwłaszcza z ich terenów przygranicznych. Oprócz współpracy bezpośredniej, zasadniczym jej elementem jest wymiana informacji w zakresie pozwalającym identyfikować wykorzystywane metody, zarówno przez samych nielegalnych migrantów jak i organizatorów procederu. Wymieniane dane pozwalają także na określanie skali i kierunków zagrożeń na poszczególnych odcinkach czy rejonach służbowej odpowiedzialności współdziałających służb.

Swoistym podsumowaniem cyklicznej i sytuacyjnej wymiany informacji pomiędzy Śląskim Oddziałem Straży Granicznej, a Dyrekcjami Policji Województw Morawsko-Śląskiego i Ołomunieckiego (Republika Czeska) jest niniejsze opracowanie. Jest to również wyraz dobrej współpracy komórek statystyczno – analitycznych wskazanych powyżej jednostek organizacyjnych współpracujących krajów, których kierownicy w 2014 r. podkreślili potrzebę stałej cyklicznej wymiany informacji migracyjnych. Na ostateczny kształt tego dokumentu częściowo miała wpływ systematyka przyjęta we wspólnym raporcie służb migracyjnych z państw Grupy Wyszehradzkiej (V4).

Niniejszy raport jest produktem końcowym projektu pn. „Bieżąca wymiana informacji i oświadczeń pomiędzy polskimi i czeskimi służbami migracyjnymi podstawą bezpieczeństwa na terenach przygranicznych” INTERREG V-A Republika Czeska-Polska, który Śląski Oddział Straży Granicznej realizował wspólnie z Dyrekcją Wojewódzką Policji Republiki Czeskiej w Ostrawie. Zgodnie z założeniami projektowymi opracowanie to będzie miało charakter stały i będzie cyklicznie przygotowywane przez okres, co najmniej pięciu kolejnych lat. Będzie również dostępne dla współpracujących podmiotów, ale i ogółu społeczeństwa poprzez publikację na stronach internetowych obu biorących udział w przygotowaniu raportu służb.

I. Nielegalna migracja – zarys ogólny, rozwój

Sytuacja w Polsce¹

W I półroczu 2023 r. w polskim systemie ochrony granicy państwowej funkcjonowało **9 oddziałów** Straży Granicznej oraz **95 placówek** Straży Granicznej. Kontrola graniczna odbywała się w **59 przejściach**. W interpretacji niniejszego raportu należy wziąć pod uwagę odbiegający od normy sposób działania formacji, w tym Śląskiego Oddziału SG, z uwagi na kryzys migracyjny na granicy z Białorusią oraz trwającą od 24.02.2022 r. wojnę w Ukrainie, a w odniesieniu do analogicznego okresu w roku poprzednim, w związku z wprowadzeniem od 16.05.2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego.

Wymienione powyżej działania z pewnością wpłynęły na różnicę w liczbie cudzoziemców, obywateli państw trzecich, wykrytych przez całą Straż Graniczną w opisywanym okresie w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

W okresie I półrocza 2023 r. Straż Graniczna zatrzymała/ujawniła **3 276** (w I pół. 2022 r. – 3 196, wzrost o 2,5%) obywateli państw trzecich, którzy wbrew przepisom **przekroczyli granicę państwową (pgpwp) lub usiłowali ją przekroczyć**.

Na kierunku **do RP** zatrzymano/ujawniono **2 473** (I pół. 2022 - 2 813) obywateli państw trzecich – **spadek o 12,1%**.

Po przekroczeniu granicy **zewnętrznej** wbrew przepisom zatrzymano/ujawniono łącznie **1 415** obywateli państw trzecich (w I pół. 2022 r. – 2 222, spadek o 36,3%). Zatrzymania/ujawnienia dotyczyły pgpwp na odcinkach granicy:

- z Białorusią - 824 (926),
- na lotniczej - 505 (434),
- z Ukrainą - 78 (852),
- z Rosją - 6 (10);
- morskiej zewnętrznej 2 (0).

Po przekroczeniu granicy **wewnętrznej** wbrew przepisom zatrzymano/ujawniono łącznie **807** obywateli państw trzecich (w I pół. 2022 r. – 601), co stanowi **wzrost o 34,3%**. Zatrzymania/ujawnienia dotyczyły pgpwp na odcinkach granicy:

- na lotniczej - 253 (107),
- z Litwą - 251 (174),
- z Niemcami – 218 (180),
- **z Czechami - 202 (69)**,
- ze Słowacją - 134 (61).

Spośród łącznej liczby zatrzymanych/ujawnionych za **pgpwp do RP** na wszystkich odcinkach granicy najliczniej występowali obywatele (TOP4): **Syrii** – 492 (225), Ukrainy – 286 (948), Afganistanu – 243 (133) oraz Gruzji – 222 (205).

Na kierunku **z RP** zatrzymano/ujawniono **771** (383, wzrost o 101,3%) obywateli państw trzecich, w tym na odcinku granicy z Czechami 16 (14).

Spośród łącznej liczby zatrzymanych/ujawnionych za **pgpwp z RP** na wszystkich odcinkach granicy najliczniej występowali obywatele: Syrii – 169 (49), Afganistanu – 159 (10) oraz Turcji – 95 (14).

¹ Wszystkie dane liczbowe na podstawie PWI za I półrocze 2023 r. i 2022 r., wygenerowane dnia 11.07.2023 r. godz. 09:00.

1. W I półroczu 2023 r. ustalono, że za **pgpwp do RP** zatrzymano/ujawniono **2 473 osób** (w I pół. 2022 r. – 2 813), w tym na odcinku granicy z Czechami **202** (69).
2. W związku ze stwierdzeniem **nielegalnego pobytu w RP** zatrzymano/ujawniono **6 074** (w I pół. 2022 r. – 4 022, wzrost o 51%) obywateli państw trzecich. Najliczniej występowały obywatele: Gruzji – 970 (734), Ukrainy – 707 (971) oraz Syrii – 573 (167).
3. W związku ze stwierdzeniem **nielegalnego wykonywania pracy i prowadzeniem działalności gospodarczej** w ŚIOSG zatrzymano/ujawniono **72 cudzoziemców** (w I pół. 2022 r. – 39, spadek o 65%), w tym najczęściej występowały **ob. Ukrainy** - 31 (25).
4. Spośród **7 738** (w I pół. 2022 r. – 6 184) obywateli państw trzecich zatrzymanych/ujawnionych za pgpwp, nielegalny pobyt, przekazanych i przemycających dokument u **400** (918) **wykryto fałszywe dokumenty** (w tym podrobione, cudze oryginalne, wyłudzone oraz przerobione).

Ujawniono:

- 117 (59) dowodów osobistych,
- 85 (62) wiz,
- 75 (77) paszportów.
- 40 (33) dokumenty pobytowe,
- 37 (86) oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania zatrudnienia,
- 36 (574) innych dokumentów,
- 10 (25) stempli.

Spośród ujawnionych sfałszowanych dokumentów **73** (w I pół. 2022 r. - 61) **uznano za wyłudzone**, w tym: wiza 69 (55) [wiza typu „D” – 66 (52), wiza typu C – 3 (0)], paszport – 3 (0) i dokument pobytowy - 1 (2). Najczęściej wiza wyłudzano w placówce dyplomatycznej RP w Brześciu (19), Grodnie (10), Mińsku (9), Tbilisi (6) oraz New Delhi (5).

5. Zagrożenie związane z nielegalną migracją w ukryciu w samochodach ciężarowych z kierunku tzw. szlaku bałkańskiego.

W I pół. 2023 r. SG w 6 zdarzeniach ujawniła 37 cudzoziemców ukrytych w naczepach samochodów ciężarowych (28 SYR, 4 AFG, 1 MAR, 1 VNM, 1 TUN, 1 BGD oraz 1 PAK). W ŚIOSG w 4 zdarzeniach ujawniono 32 cudzoziemców (28 SYR, 1 TUN, 1 MAR, 1 BGD oraz 1 PAK).

W I pół. 2022 r. SG w 32 zdarzeniach ujawniła 91 cudzoziemców ukrytych w naczepach samochodów ciężarowych (30 AFG, 26 PAK, 9 MAR, 8 IND, 7 BGD, 6 NPL, 2 IRQ, 1 TUN, 1 UKR i 1 DZA).

W ŚIOSG w 13 zdarzeniach ujawniono 26 cudzoziemców (11 PAK, 7 AFG, 5 MARC, 2 IRQ i 1 TUN).

Sytuacja w Republice Czeskiej

1. W I półroczu 2023 roku za nielegalną migrację w RC zatrzymano ogółem 5418 osób. W porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku odnotowano wzrost +19,3% (875). Z ogólnej liczby zatrzymanych, 5217 osób ujawniono na nielegalnym pobycie, a 201 osób zatrzymano na nielegalnej migracji na **zewnętrznej granicy Schengen RC**.
TOP 10 wg. obywatelstw: Ukraina - 1789, Mołdawia - 906, Syria – 596, Turcja – 312, Gruzja – 284, Uzbekistan – 264, Wietnam – 208, Rosja – 151, Kazachstan – 89, Indie – 55.
2. Nielegalny pobyt – 5217 osób. W porównaniu do analizowanego okresu 2022 roku doszło do wzrostu +17,4% (775). Dotyczy to przede wszystkim obywateli Ukrainy - 1768, Syrii - 594, Turcji – 310, Mołdawii - 891, Uzbekistanu – 254, Wietnamu – 205, Gruzji – 242, Rosji – 100, Kazachstanu – 85, Indii – 50.
3. Nielegalna migracja tranzytowa – 799 osób, w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku odnotowano spadek -11,7% (106). Na granicy lądowej z 644 osoby, na granicy powietrznej 66 osób (wszyscy po przylocie z Grecji). Najczęściej krajem z którego nastąpił wjazd do RC była Słowacja

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PŘEKRAČÁME GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

- 633 osoby, następnie Austria- 21 osób. Najwięcej osób ujawniono na w zasięgu terytorialnym DWP woj. południowomorawskiego (332), DWP woj. Wysoczyna (111), DWP w Pradze (86), DWP woj. usteckiego (67), Inspektoraty Policji Cudzoziemskiej w MPL Praga Ruzyně (68). W zdecydowanej większości przypadków migranci do transportu wykorzystywali pojazdy osobowe (332), dostawcze (215), samolot (68). Ponadto migranci zatrzymywani byli w pociągach (33), autobusach (67) oraz pojazdach ciężarowych (51). jako kraj docelowy większość zatrzymanych podało Niemcy (584). Najczęściej zatrzymywano ob. Syrii (513), Turcji (188), Afganistanu (27), Maroka (14) i Indii (12).

4. Nielegalna migracja na zewnętrznej granicy Schengen RC - 201 osób w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku odnotowano wzrost +99% (100 osób). Najwięcej ujawniono ob. Rosji (51), ob. Gruzji (42), następnie ob. Ukrainy (21), ob. Mołdawii (15) oraz ob. Wielkiej Brytanii (10) i Uzbekistanu (10).
5. Sfałszowanym dokumentem przy nielegalnej migracji posłużyło się 117 osób. Najczęściej sfałszowanymi dokumentami posługiwali się obywatele Syrii (48), Mołdawii (17) i Gruzji (7). Najczęściej fałszowano dokumenty: Rumunii (27), Republiki Czeskiej (15) oraz Belgii (8).

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

W I półroczu 2023 r. Śląski Oddział SG realizował ustawowe zadania na terenie dwóch województw: śląskiego i opolskiego, równocześnie administrując południowym odcinkiem granicy państwowej RP o łącznej długości 445,34 km, w tym:

- 357,91 km granicy z Republiką Czeską,
- 87,43 km granicy z Republiką Słowacką.

W okresie I półrocza 2023 r. ujawniono 364² (I pół 2022 r. - 187)³ obywateli państw trzecich⁴. W związku z nielegalnym wykonywaniem pracy i prowadzeniem działalności gospodarczej zatrzymano/ujawniono 72 ob. państw trzecich (I pół. 2022 r. 39).

Podstawą zatrzymania cudzoziemców było:

- przekroczenie granicy państwowej do/z RP – 199 (I pół. 2022 - 65);
- nielegalny pobyt – 158 (120);
- nielegalna praca – 72 (39)⁵;
- w grupie tej znajduje się również 7 (1) osób przekazanych.

Nielegalna migracja w dalszym ciągu wykazywała charakter **tranzytowy**. Dominowali **ob. Syrii** (157 – 43%), którzy najczęściej nie posiadali żadnych dokumentów (88) lub przy wjeździe do RP wykorzystywali sfałszowane dowody osobiste (42), paszporty (21), dokumenty pobytowe (5) i inne (1). Podróżowali głównie samolotami rejsowymi (78). Kolejną nacją byli Gruzini (70 – 19%).

W porównaniu do I półrocza 2022 r. liczba ujawnionych obywateli państw trzecich wzrosła o 94,7%.

² Dane na podstawie PWI za I półrocze 2023 r.

³ Dane na podstawie PWI za I półrocze 2022 r.

⁴ Obywatele państw spoza UE.

⁵ Dane na podstawie danych PSG i CBD SG SWK.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Od 2017 r. objęto monitoringiem wszystkie ujawnione zdarzenia przemytu ludzi w przestrzeniach zamkniętych samochodów ciężarowych oraz samochodów dostawczych jadących z kierunku Bałkanów. Wykryte zdarzenia zarówno w Polsce jak i w ościennych państwach członkowskich UE wskazują na samochody zarejestrowane głównie w Bułgarii, Rumunii, Turcji, a także Polsce. Podobnie wygląda również profil kierowców.

W I pół. 2023 r. funkcjonariusze ŚIOSG w 4 zdarzeniach zatrzymali 28 SYR, 1 MAR, 1 TUN, 1 BGD oraz 1 PAK, którzy przyjechali do Polski w ukryciu w **zamkniętych przestrzeniach pojazdów**.

Kolejnym monitorowanym zagrożeniem jest **nielegalna migracja z Aten** lub innych portów Grecji. W I pół. 2023 r. W MPL w Katowicach-Pyrzowicach odnotowano 27 zdarzeń, w których udział brało 75 obywateli państw trzecich.

Granica lotnicza zewnętrzna

W strukturze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej funkcjonuje jedna placówka SG w Katowicach-Pyrzowicach, która kontroluje lotniczy ruch graniczny z państwami spoza strefy Schengen, realizując zadania na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. W I półroczu 2022 r. na granicy lotniczej zewnętrznej ujawniono 72 (46) cudzoziemców, z czego 53% to ob. Gruzji (38).

Wśród wszystkich powyższych zdarzeń w LPG ogółem ujawniono 119⁶ zdarzeń związanych z fałszerstwem dokumentów (z wyłączeniem wyłudzeń).

Rodzaj fałszerstwa	Obywatelstwo cudzoziemca	Rodzaj sfalszowanego dokumentu	Organ wydający	Liczba
podrobienie	Syria	dowód osobisty	Władze Rumunii	15
			Władze Włoch	3
			Władze RP	2
			Prezydent Miasta Gdynia	2
			Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy	1
			Władze Węgier	1
			Władze Bułgarii	1
			Władze Cypru	1
			Władze Czech	1
			Władze Grecji	1
		paszport	Władze Bułgarii	3
			Władze Czech	2
			Władze Portugalii	1
			Władze RP	1
			Władze Rumunii	1
			Władze Luksemburga	1
dokument pobytowy	Władze Grecji	1		
dokument podróży dla uchodźcy wg Konwencji z 1951 r.	Władze Grecji	1		

⁶ Dane na podstawie raportu z CBD SG SWK, wygenerowanego dnia 12.07.2023 r., godz. 09:05.

	Gruzja	prawo jazdy	Władze Gruzji	4	
			Władze Rosji	2	
		dokument pobytowy	Władze Wielkiej Brytanii	2	
			dowód osobisty	Władze Słowacji	1
	Indie	stempel kontrolerski	Niemcy	1	
			Francja	1	
		dokument pobytowy	Władze Francji	1	
			dowód osobisty	Władze Belgii	1
	Autonomia Palestyńska	dowód osobisty	Władze Bułgarii	1	
			Władze Hiszpanii	1	
			Władze Grecji	1	
Irak	dowód osobisty	Władze Rumunii	1		
Iran	dowód osobisty	Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy	1		
cudzy oryginalny	Syria	dowód osobisty	Władze Bułgarii	8	
			Władze Rumunii	2	
			Władze Hiszpanii	2	
			Władze Czech	2	
			Władze Belgii	2	
			Władze Słowacji	1	
			Władze Francji	1	
			Prezydent Miasta Gdyni	1	
		dokument podróży dla uchodźcy wg Konwencji z 1951 r.	Władze Grecji	4	
			Władze Niemiec	1	
	dokument pobytowy	Władze Grecji	3		
		Władze Niemiec	1		
	paszport	Władze Francji	2		
		Władze Szwecji	1		
	Erytrea	dokument pobytowy	Władze Grecji	1	
		paszport	Władze Niderlandów	1	
		dokument podróży dla uchodźcy wg Konwencji z 1951 r.	Władze Grecji	1	
Autonomia Palestyńska	dokument podróży dla uchodźcy wg Konwencji z 1951 r.	Władze Grecji	1		
	dokument pobytowy	Władze Grecji	1		
Etiopia	dokument podróży dla uchodźcy wg Konwencji z 1951 r.	Władze Grecji	1		
	dokument pobytowy	Władze Grecji	1		
Iran	paszport	Władze Francji	1		
przerobienie	Syria	paszport	Władze Bułgarii	6	

			Władze Grecji	2
			Władze Izraela	1
		dowód osobisty	Władze Czech	1
			Władze Hiszpanii	1
			Władze Grecji	1
	Maroko	prawo jazdy	Władze Hiszpanii	1
		dokument pobytowy	Władze Hiszpanii	1
	Indie	paszport	Władze Indii	1
Irak	paszport	Władze Bułgarii	1	
inne	Syria	paszport	Władze Syrii	5
			Władze Włoch	2
			Władze Austrii	1
			Władze Francji	1

Odcinek granicy z Czechami

Ogółem w SG ujawniono 223 (w I pół. 2022 – 85) obywateli państw trzecich na polsko-czeskim odcinku granicy, tym samym odnotowano 162,4% wzrost. Głównym zjawiskiem była nielegalna migracja ob. Ukrainy (102) i Białorusi (27). Ukraińcy stanowili 46% wszystkich ujawnionych cudzoziemców.

Cudzoziemców najczęściej ujawniano w samochodach osobowych (141), autobusach (72), busach (3), samochodach ciężarowych (3), a w 4 przypadkach nie ustalono środka transportu. Ich sposobem działania był: brak dokumentów (157), sfałszowany dokument (30), przeterminowany pobyt w innym PC UE/Schengen (11), niedochowanie deklarowanego celu podróży (8), przeterminowany pobyt w RP (4), brak ważnych dokumentów (2), ukrycie (2), status osoby niepożądanego na terytorium RP (2), cudzy dokument (1), status osoby niepożądanego na terytorium innego PC UE/ Schengen (1) oraz inny powód (5).

Cudzoziemcy najczęściej zatrzymywani byli na szlaku DK8 (179), DK5 (17) oraz DK33 (8).

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

W pierwszej połowie 2023 r. na działalność Policji ds. Cudzoziemców miały wpływ istotne wydarzenia w dwóch obszarach migracyjnych. Po pierwsze, utrzymująca się presja nielegalnej migracji tranzytowej, która przełożyła się na szybki napływ dużej liczby cudzoziemców, którzy nielegalnie wjechali do Republiki Czeskiej w celu tranzytu przez terytorium kraju do państw docelowych w Europie. Po drugie, słabnący wjazd uchodźców z Ukrainy do Republiki Czeskiej z powodu trwającego konfliktu wojennego w ich kraju ojczystym.

Odcinek granicy ze Słowacją

Biorąc pod uwagę fakt, że Republika Czeska jest częścią głównego korytarza tranzytowego nielegalnej migracji płynącej szlakiem zachodniobałkańskim do krajów europejskich, zwiększona presja nielegalnych migrantów na granice zewnętrzne UE była wynikiem gwałtownego wzrostu liczby nielegalnych

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

migrantów ze Słowacji do Republiki Czeskiej z zamiarem kontynuowania podróży przez terytorium kraju do państw docelowych UE/Schengen.

Rekordowa liczba nielegalnych migrantów przybywających ze Słowacji i związana z tym jedynie częściowa akceptacja przez Słowację zobowiązań wynikających z dwustronnej umowy o readmisji między Republiką Czeską a Słowacją oraz brak możliwości powrotów cudzoziemców (głównie obywateli Syrii) do kraju pochodzenia, dały podstawę do przyjęcia tymczasowych środków bezpieczeństwa na granicy ze Słowacją, tj. na kierunku przybycia zdecydowanej większości tranzytujących migrantów.

W związku z bezpośrednim zagrożeniem dla porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego Republiki Czeskiej, zwiększoną aktywnością zorganizowanych grup przemytników oraz pogarszającą się sytuacją w zakresie migracji i bezpieczeństwa w krajach położonych wzdłuż szlaku zachodniobałkańskiego w sąsiedztwie Czech, rząd Republiki Czeskiej, podjął decyzję o tymczasowym przywróceniu ochrony granicy wewnętrznej Republiki Czeskiej od 29 września 2022 r. na całym odcinku granicy lądowej z Republiką Słowacką. Powyższa decyzja została podjęta na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy nr 191/2016 Dz.U. o ochronie granicy państwowej Republiki Czeskiej oraz zgodnie z art. 28 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 ustanawiającego unijny kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

W związku z utrzymującą się zwiększoną presją migracyjną, rząd Republiki Czeskiej wielokrotnie podejmował decyzję o przedłużeniu tymczasowej ochrony granicy wewnętrznej Republiki Czeskiej, która ostatecznie zakończyła się 4 lutego 2023 roku.

Wraz z przywróceniem kontroli na granicy państwowej z Republiką Słowacką, od 25.11.2022 r. przeprowadzane były wspólne czesko-słowackie patrole na wybranych połączeniach kolejowych na terytorium Republiki Słowackiej, przy czym w pierwszej połowie 2023 r. przeprowadzono łącznie 57 wspólnych patroli w międzynarodowych połączeniach kolejowych, skontrolowano 170 składów pociągów oraz 25 987 pasażerów.

Również na terytorium Republiki Czeskiej odbyło się 12 wspólnych czesko-słowackich patroli, w ramach których skontrolowano łącznie 197 osób.

Odcinek granicy z Polską

W I półroczu 2023r. zrealizowano ogółem 7 wspólnych polsko-czeskich patroli naprzemiennie na terytoriach obu współpracujących państw. Skontrolowano 78 osób.

W ramach umowy readmisyjnej w I półroczu 2023 roku przekazano do RC 1 ob. Senegalu.

W pierwszej połowie 2023 roku w DWP w Ostrawie odbyło się spotkanie Pełnomocników Granicznych RC i RP. Podczas spotkania wymieniono aktualne informacje i ustalono współpracę na kolejny okres.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego.

Na działania Wydziału ds. Cudzoziemców DWP w Ołomuńcu na granicy państwowej z Polską, w I półroczu 2023 r., podobnie jak w okresie poprzedzającym miał wpływ wybuch konfliktu wojennego w Ukrainie i związana z nim fala migracyjna obywateli Ukrainy, którzy uciekają z ojczyzny przed wojną. Działania kontrolne były ukierunkowane na wykrywanie nielegalnej migracji, prowadzono je na wytypowanych szlakach komunikacyjnych, trasach tranzytowych oraz w miejscach, w których występowało prawdopodobieństwo pojawienia się migrantów.

Kontrole na polsko-czeskim pograniczu prowadzono wrywkowo i były one ukierunkowane na kontrolę legalności pobytu cudzoziemców, kontrolę dokumentów. W I pół. 2023 realizowano wspólne polsko-czeskie patrole.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

II. Rozwój na obszarze nielegalnych pobytów

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

Na terenie służbowej odpowiedzialności ŚŁOSG w I połowie 2023 r. ujawniono wewnątrz kraju 345 (w I pół. 2022 r. - 163) nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Dominowali cudzoziemcy, którzy:

- nie posiadali dokumentów uprawniających do pobytu na terytorium RP 119 (57);
- posłużyli się sfałszowanym dokumentem 86 (19);
- nie dochowali deklarowanego celu podróży 42 (13);
- podróżowali w ukryciu 30 (16);
- posiadali status osoby niepożądaney na terytorium PC UE/Schengen 21 (4);
- posiadali status osoby niepożądaney na terytorium RP 16 (22);
- wykonywali pracę bez zezwolenia 14 (5);
- przeterminowali pobyt w innym PC UE/Schengen 9 (1);
- przeterminowali pobyt w RP 5 (24);
- podjęli nielegalną pracę 1;
- inne 2 (2).

Spośród nich 70 wjechało do RP legalnie, w większości na podstawie paszportów biometrycznych (52), wizy typu D (24) oraz polskich kart pobytu (5).

Najczęściej ujawniano cudzoziemców w Pyrzowicach (78), Katowicach-Pyrzowicach (54), Częstochowie (28) oraz Sopotni Wielkiej (20).

W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego (163) w obszarze nielegalnych pobytów wewnątrz kraju odnotowano 111,7% wzrost liczby przypadków.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

Jednostki organizacyjne Policji ds. Cudzoziemców przeprowadzały kontrole cudzoziemców głównie w formie kontroli legalności pobytu, zarówno w pobliżu granicy państwowej z Republiką Słowacką, jak i w głębi kraju w ramach kontroli na szlakach komunikacyjnych, w obiektach noclegowych oraz zakładach pracy. W badanym okresie 2023 r. Policja ds. Cudzoziemców przeprowadziła łącznie 8 004 kontroli pobytu, z czego 7 824 przeprowadzono samodzielnie, a 180 we współpracy z innymi służbami. Podczas kontroli pobytu sprawdzono łącznie 14 536 cudzoziemców.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

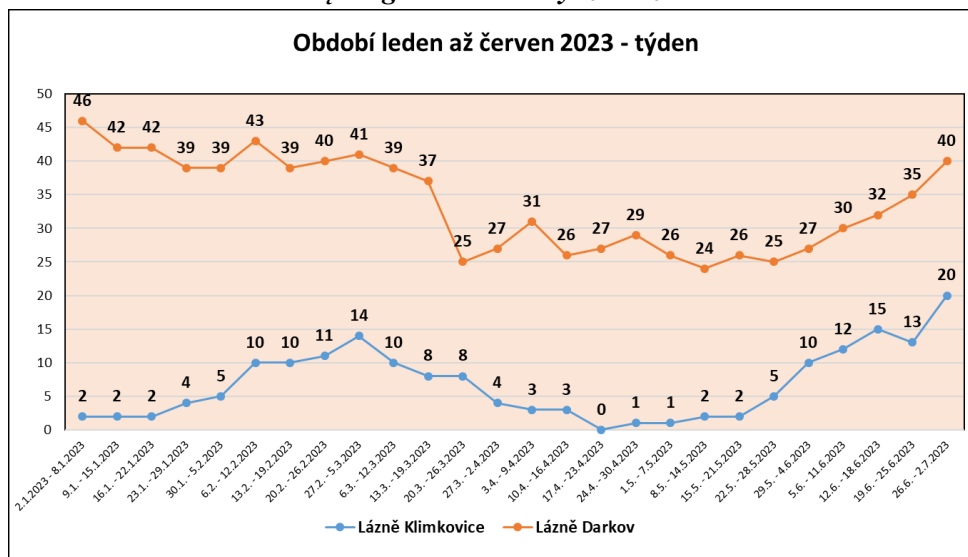

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Ponadto, podobnie jak w poprzednich latach, działania koncentrowały się również na przestrzeganiu legalności pobytu cudzoziemców, głównie z krajów arabskich, którzy są klientami uzdrowisk i zakładów opieki zdrowotnej (Sanatoria Klimkovice i Darkov). W tym obszarze, ujawniono naruszenia niektórych przepisów ustawy nr 326/1999 Dz.U. o pobycie cudzoziemców na terytorium Republiki Czeskiej w sumie w 5 przypadkach. Osoby, które je dokonały, zostały ukarane wydaniem decyzji administracyjnej o wydaleniu z terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej (zob. wykres rozwoju liczby gości uzdrowiskowych w pierwszej połowie 2023 r.).

Liczby gości sanatoryjnych państw ryzyka, zakwaterowanych w sanatoriach na terenie województwa morawsko-śląskiego w okresie styczeń-czerwiec 2023r.

Od 29 września 2022 r. w związku z tymczasowym przywróceniem kontroli granicznych, większość sił policyjnych została przeniesiona na granicę państwową z Republiką Słowacką, gdzie pozostały do 4 lutego 2023 r. Kontrole koncentrowały się przede wszystkim na nielegalnej migracji tranzytowej, zwłaszcza na cudzoziemcach, którzy wykorzystują Republikę Czeską jako kraj tranzytowy do podróży do Republiki Federalnej Niemiec lub innych krajów europejskich. W ramach przywrócenia kontroli na granicy państwowej z Republiką Słowacką skontrolowano łącznie 945 976 osób (61 971 obywateli kraju trzeciego i 884 005 obywateli UE), 535 725 pojazdów i wykryto łącznie 488 osób w ramach migracji tranzytowej. W okresie po zakończeniu obowiązywania TPKG, nadal prowadzono kontrole wyrwykowe w obszarze przygranicznym z Republiką Słowacką.

W pierwszej połowie 2023 r. na terytorium województwa morawsko-śląskiego wykryto łącznie 6 przypadków nielegalnej migracji tranzytowej, ujawniono 25 osób, w tym 20 migrantów (10x SYR, 7x TUR, 3x AFG) oraz 3 przemytników (2x UKR, 1x GEO) w strefie przygranicznej, a także 5 osób (3x MAR, 1x IND, 1x NPL) w głębi kraju.

W analizowanym okresie I półrocza 2023 r. większość przestępstw procedowanych przez funkcjonariuszy Wydziału ds. Cudzoziemców stanowiły przestępstwa związane z nielegalnym pobytom obywateli państw trzecich. Były to przestępstwa utrudniania wykonania decyzji urzędowej i zobowiązań do wyjazdu z art. 337 k.k. (6 przypadków) oraz przestępstwo organizowania i ułatwiania nielegalnego przekroczenia granicy państwowej z art. 341 k.k. (2 przypadki). Ponadto wykryto 2 przypadki podrobienia i przerobienia dokumentu urzędowego zgodnie z art. 348 kodeksu karnego.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Olomunieckiego

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PŘEKRAČÁME GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Wydział ds. Cudzoziemców DWP w Ołomuńcu w I półroczu br. wszczął 79 postępowań administracyjnych w związku ze zobowiązaniem do wyjazdu. W 71 przypadkach chodziło o cudzoziemców (25x UKR, 24x MDA, 7x GEO, 6xVNM, 2xTUR, 1xMAR, 1xAZE, 1x BLR, 1x TWN, 1x RUS, 1x MKD, 1x GBR), którzy przebywali na terytorium RC po ukończeniu zezwolenia na pobyt lub o wydaniu decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia RC.

W pozostałych 8 przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne wobec cudzoziemców (4x MDA, 3x UKR, 1x UZB), którzy nielegalnie pracowali w RC. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2022 doszło do niewielkiego wzrostu wszczętych postępowań o 5,3%.

W I półroczu 2023 roku prowadzono również 16 postępowań karnych dot. cudzoziemców i dotyczyły one:

- **4 x** nie wykonania decyzji urzędowej. Dotyczyła cudzoziemców, którzy pomimo wydanych zobowiązań do wyjazdu nie opuścili RC (1x UKR, 1x VNM, 1x MDA, 1x GEO).
- **8 x podrobienia i przerobienia dokumentów** (3x MDA, 2x UKR, 1x TUR, 1x SWE, 1x VNM)– Należy wspomnieć ob. Szwecji, który był pasażerem w samochodzie zarejestrowanym w Polsce. Cudzoziemiec okazał do kontroli prawo jazdy oraz szwedzki paszport wystawiony na jego dane. Mówił płynnie po polsku. Okazało się, że jest on obywatelem szwedzkim polskiego pochodzenia, aktualnie mieszka z rodziną w Polsce. Kontrola dokumentów wykazała, że paszport jest oryginalny, natomiast prawo jazdy podrobione. Cudzoziemiec otrzymał karę pozbawienia wolności na 6 miesięcy w zawieszeniu na 2 lata oraz zakaz wjazdu do RC na 2 lata.
- **3x** naruszenie praw innej osoby. Obywatele Mongolii na egzaminie z języka czeskiego podszyli się pod inne osoby narodowości mongolskiej, aby zdać egzamin, który jest niezbędny do uzyskania pozwolenia na pobyt stały w RC.
- **1x** oszustwo. Obywatelka Ukrainy (posiada ochronę czasową) przesłała elektroniczny wniosek o wypłacenie "dodatku mieszkaniowego". We wniosku zawarła, że udostępniła zakwaterowanie 4 ob. Ukrainy z ochroną czasową na okres 11 miesięcy.

W dochodzeniu wykryto, że obiekt jest niezamieszkały, nie jest dostosowany do zamieszkania, a właściciel nieruchomości, nikomu jej nie wynajmował. Cudzoziemka oszustwem wprowadziła w błąd Urząd Pracy RC, który wypłacił jej dodatek w wysokości 146.000 koron czeskich. Dochodzenie wykazało, że cudzoziemka niezgodnie z prawem złożyła wnioski również w innych województwach. Szkodę wstępnie oszacowano na 663.000 koron czeskich.

III. Pseudolegalne metody wjazdu

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

Odcinek z Republiką Czeską

Na terytorium woj. śląskiego i opolskiego, graniczących z RC, w I półroczu 2023 r. ujawniono 8 (5 w I półroczu 2022 r.) przypadków związanych z wyłudzeniem polskich wiz. Wszystkie wizy do wizy typu D, w tym 63% stanowiły wizy 06 (5), a 37% wizy 05 (3). Wizy ujawniono u 4 ob. BGD, 3 ob. GEO oraz u 1 ob. TUR. Na odcinku granicy z Czechami nie ujawniono żadnych zdarzeń. Wizy wydano w polskich placówkach konsularnych w New Delhi (4), Tbilisi (3) oraz Stambule (1). Cudzoziemcy wykorzystywali wizy w celu nielegalnej migracji do innych krajów UE w celach zarobkowych lub odwiedzin, lub też nie

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRAČAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

podejmowali zatrudnienia w Polsce, a wiza jedynie miała im umożliwić legalny wjazd do RP. W tym celu ob. Gruzji najczęściej wykorzystywali własne paszporty biometryczne.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego.

W analizowanym okresie nie odnotowano nowych metod i trendów obejścia procedur służących do wjazdu i pobytu na terytorium RC. Stworzenie, a następnie stosowanie europejskiej bazy wiz (tytułów pobytowych) przyznanych obywatelom Ukrainy, które są rejestrowane w momencie składania wniosku o czasową ochronę w poszczególnych państwach członkowskich, całkowicie wyeliminowało problematyczne przypadki tak zwanej "turystyki zasiłkowej" i związanego z nią nadużywania zezwoleń na pobyt w celu uzyskania pomocy społecznej.

Ponadto przyjęcie rządowego środka polegającego na przywróceniu kontroli na granicy państwowej z Republiką Słowacką w okresie od 29 września 2022 r. do 4 lutego 2023 r. doprowadziło do znacznego zmniejszenia liczby przypadków nielegalnej migracji tranzytowej i związanych z nią nielegalnych pobytów, zwłaszcza obywateli państw trzecich.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego.

W ocenianym okresie nie stwierdzono nowych metod lub trendów w obejściu prawa pobytowego, w celu wjazdu na terytorium Czech. Prowadzono kilka dochodzeń dotyczących „podejrzanych” ślubów, w których doszukiwano się ryzyka organizowania legalizacji nielegalnej migracji. Jednak, w porównaniu z okresem przed wybuchem wojny na Ukrainie, nastąpił zauważalny spadek sprawdzonych zawieranych związków małżeńskich. Wynika to głównie z obecnego, uregulowanego prawnie statusu pobytu obywateli Ukrainy, którzy w poprzednich latach stanowili największą grupę cudzoziemców zawierających "podejrzane" małżeństwa.

IV. Sfalszowane dokumenty

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

Na terytorium woj. śląskiego i opolskiego, graniczących z RC, w I półroczu 2023 r. ujawniono 138⁷ przypadków związanych z fałszerstwem dokumentów (bez wyłudzonych wiz) (w I pół. 2022 r. – 40). Spora różnica w ilości ujawnianych przypadków wynika z obostrzeń, jakie obowiązywały w poprzednim analizowanym okresie w związku z pandemią koronawirusa SARS CoV-2.

⁷ Na podstawie raportu z CBD SG SWK PP_Fałszerstwa dokumentów wygenerowanego dnia 18.07.2022 r. godz. 11:49.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

W okresie sprawozdawczym funkcjonariusze Wydziału ds. Cudzoziemców DWP w Ostrawie sprawdzali dokumenty przede wszystkim podczas kontroli granicznych i pobytowych, a także w przypadku cudzoziemców, którzy przystępowali do testów językowych z języka czeskiego, w celu uzyskania stałego pobytu lub obywatelstwa.

W pierwszej połowie 2023 r. w ramach działań ujawniono łącznie 14 sfałszowanych dokumentów. Dotyczyło to przypadków, gdy osoby (zarówno obywatele czescy, jak i cudzoziemcy) przedstawiły do kontroli sfałszowane dokumenty (1x prawo jazdy MDA, 1x paszport + prawo jazdy LTU, 5x prawo jazdy UKR, 1x prawo jazdy CZE, 1x dowód osobisty CZE, 1x dowód osobisty + prawo jazdy ROU, 1x prawo jazdy ITA, 1x paszport MNG). W innych przypadkach wykryto sfałszowane banknoty, a mianowicie 1 banknot o wartości nominalnej 1000 Kč i 17 banknotów Rzeczypospolitej Polskiej o wartości 200 PLN.

W obszarze fałszerstw dokumentów, w pierwszej połowie 2023 r. odnotowano przypadek cudzoziemca MNG, który biorąc udział w państwowym egzaminie z języka czeskiego, przedstawił dokument innej osoby. W wyniku rozpytania ustalono, że cudzoziemiec nie był prawowitym posiadaczem okazanych dokumentów.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego

W pierwszym półroczu 2023 roku badaniu poddano 8 nieregularnych dokumentów: 4 dowody osobiste, 3 prawa jazdy oraz 1 paszport. W przypadku wszystkich dokumentów ekspertyza wykazała, że dokumenty są to wysokiej jakości podróbki.

Obywatelstwo osoby posługującej się dokumentem	Sfałszowany dokument
MDA	Dowód osobisty Rumunii
MDA	Dowód osobisty Rumunii
MDA	Dowód osobisty Rumunii
SWE	Prawo jazdy Szwecji
VNM	Dowód osobisty i paszport Słowacji
TUR	Prawo jazdy Turcji
UKR	Prawo jazdy Ukrainy

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

V. Nadużywanie procedury uchodźczej

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

W I półroczu 2023 r. nie identyfikowano zjawiska związanego z nadużyciem procedur uchodźczych.

W analizowanym okresie wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej złożyło 54 cudzoziemców/44 wnioski (28 BLR, 12 SYR, 6 UKR, 3 RUS, 2 AFG, 1 ARM oraz 2 nieokreślonych).

W analogicznym okresie 2022 r. w ŚSOG wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej złożyło 54 cudzoziemców/36 wniosków (23 BLR, 17 UKR, 6 GEO, 2 AFG, 2 RUS, 1 COG, 1 KAZ, 1 TGO i 1 nieokreślony).

W analizowanym okresie odnotowano 2 przypadki przekazania cudzoziemców w ramach readmisji (2 SVK) oraz 2 przypadki przekazania w ramach Dublin III (2 CZE).

W analogicznym okresie 2022 r. nie odnotowano takich przypadków.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

Wydział ds. Cudzoziemców zgodnie z przepisami prawnymi nie jest uprawniony do prowadzenia postępowań o udzielenie ochrony międzynarodowej, włącznie z ochroną uzupełniającą.

W zasięgu terytorialnym działania DWP w Ostrawie znajduje się ośrodek dla cudzoziemców w Havířově-Dolní Suché, pozostaje on w gestii Administracji Ośrodków dla Uchodźców Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC. Znajdują się w nim wnioskodawcy o azyl.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Olomunieckiego

Wydział ds. Cudzoziemców zgodnie z przepisami prawnymi nie jest uprawniony do prowadzenia postępowań o udzielenie ochrony międzynarodowej, włącznie z ochroną uzupełniającą.

Aktualnie instytucje wyznaczone do przyjmowania i prowadzenia procedur azylowych w Czechach obserwują zjawisko, w którym część cudzoziemców, którzy nie opuścili RC po upływie terminu pobytu, udają się bezpośrednio do ośrodka recepcyjnego (lub innej jednostki Policji) i wnoszą o ochronę międzynarodową.

VI. Handel ludźmi

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej

W I półroczu 2023 r. **nie zidentyfikowano** (domniemanych) ofiar handlu ludźmi⁸. W 2022 r. w ŚŁOSG zidentyfikowano **1 ofiarę handlu ludźmi** (ob. Rosji), wykorzystywaną w żebractwie (PSG w Opolu)⁹. W związku z tym wydano zaświadczenie dla ofiary handlu ludźmi.

Podjęto również czynności, które miały na celu ustalić, czy dane osoby mogą być domniemanymi ofiarami handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 k.k. wobec: 2 ob. Gwatemali (2M) (PSG w Rudzie Śląskiej), 1 ob. Ukrainy (M) (PSG w Katowicach-Pyrzowicach) i 1 ob. Rosji (M) (koordynator WOŚ ŚŁOSG).

Ponadto zidentyfikowano 3 ob. Gwatemali (2M+1K) w ramach pomocy prawnej do prowadzonego postępowania dla PSG w Zielonej Górze – Babimoście. W związku z tym wydano 3 zaświadczenia dla ofiar handlu ludźmi (PSG w Rudzie Śląskiej).

CZE

W I półroczu 2020 r. w Dyrekcjach Wojewódzkich Policji RC w Ostrawie i Ołomuńcu **nie ujawniono** zdarzeń mających związek z handlem ludźmi.

⁸ Na podstawie informacji uzyskanej z WOŚ ŚŁOSG.

⁹ Informacje przekazane przez WOŚ ŚŁOSG.

VII. Wnioski

POL

Śląski Oddział SG w ramach współpracy ze stroną czeską i słowacką prowadzi cykliczną wymianę informacji nt. sytuacji migracyjnej w regionie. Policja czeska i słowacka odnotowuje zjawisko nielegalnej migracji w ukryciu, w przestrzeniach ładunkowych pojazdów ciężarowych już od 2015 r. W Polsce ten *modus operandi* obserwuje się od 2018 r. Należy zaznaczyć, że nawet pandemia i wprowadzone restrykcje nie powstrzymały tego rodzaju nielegalnej migracji. W 2022 r. trend ten przybrał znacząco na sile. Szczególnie było to widoczne w informacjach dostarczanych przez stronę czeską. Rekordowe liczby ujawnianych zdarzeń w Republice Czeskiej nie były odnotowywane od kryzysu migracyjnego w 2015 r.

Mając na względzie realne zagrożenie wzrostu presji migracyjnej na południowej granicy Polski, w rejonie służbowej odpowiedzialności ŚIOSG zintensyfikowano czynności kontrolne ukierunkowane na kontrolę przestrzeni zamkniętych pojazdów ciężarowych. Należy ocenić, że na południowych odcinkach granicy RP w I pół. 2023 r. sytuacja migracyjna pozostawała stabilna, a jej charakter był głównie tranzytowy. Polska w dalszym ciągu nie jest szeroko postrzegana przez cudzoziemców jako atrakcyjny kraj docelowy. Pewnym wyjątkiem są obcokrajowcy, których pobyt w Polsce jest powiązany z pracą. W tym obszarze zauważa się znaczną dynamikę, głównie determinowaną potrzebami rynku pracy.

Obecna sytuacja migracyjna w regionie wymusiła dostosowanie obowiązującego prawa w zakresie legalizacji pobytu i podejmowania legalnej pracy przez cudzoziemców. Jedną z nich jest Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁰. Ustawa ta zapewnia obywatelom Ukrainy, którzy przebywają w Polsce legalnie możliwość podjęcia zatrudnienia na terytorium Polski bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę. Oznacza to, że szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy nie tylko dotyczą osób, które przyjechały do Polski po dniu 24 lutego 2022 r., ale wszystkich, którzy przebywają w Polsce legalnie. Uprawnienie to nie dotyczy jednakże obywateli Ukrainy, którzy złożyli wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce. Takie osoby uzyskują prawo do pracy, jeśli decyzja w sprawie ochrony międzynarodowej nie zostanie wydana w ciągu 6 miesięcy od daty złożenia przez nich wniosku o tę ochronę. Posiadanie numeru PESEL nie jest niezbędne do korzystania z uprawnienia do podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy. Pracodawca powinien powiadomić w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi. Takie powiadomienie uprawnia cudzoziemca do wykonywania pracy bez obowiązku posiadania zezwolenia na pracę lub oświadczenia. Niewypełnienie tych warunków oznacza brak możliwości wykonywania pracy bez zezwolenia na pracę.

Znacznie nasila się zagrożenie dot. legitymowania się przez cudzoziemców sfałszowanymi dokumentami państw UE przy lotach wewnętrznych z Grecji do Polski –75 przypadków w I pół. 2023 r. (11 przypadków w I pół. 2022 r., 2 przypadki w I pół. 2021 r.).

¹⁰ Dz.U. z 2023 r. poz. 103, 1234 t.j.

W SG ogółem w I pół. 2023 r. zaobserwowano spadek liczby zdarzeń (o 81,3%) oraz liczby osób (o 59,3%) nielegalnej migracji w ukryciu w naczepach samochodów ciężarowych oraz samochodach dostawczych szlakiem bałkańskim. Przy czym na podane wyniki wpływ ma aktualna sytuacja opisana powyżej. W ŚIOSG odnotowano spadek liczby zdarzeń (o 69,2%), natomiast wzrost liczby cudzoziemców (o 23,1%) w odniesieniu do analogicznego okresu w roku poprzednim.

W I półroczu 2023 r. **SG w 6 zdarzeniach** ujawniła **37 cudzoziemców** ukrytych w naczepach samochodów ciężarowych oraz w samochodach dostawczych (28 SYR, 4 AFG, 1 MAR, 1 VNM, 1 TUN, 1 BGD oraz 1 PAK). W ŚIOSG w **4 zdarzeniach** ujawniono **32 cudzoziemców** (28 SYR, 1 TUN, 1 MAR, 1 BGD oraz 1 PAK).

W I półroczu 2022 r. SG w 32 zdarzeniach ujawniła 91 cudzoziemców ukrytych w naczepach samochodów ciężarowych (30 AFG, 26 PAK, 9 MAR, 8 IND, 7 BGD, 6 BGD, 2 IRQ, 1 TUN, 1 UKR, 1 DZA). W ŚIOSG w 13 zdarzeniach ujawniono 26 cudzoziemców (11 PAK, 7 AFG, 5 MAR, 2 IRQ, 1 TUN).

CZE

Podsumowując, można stwierdzić, że w pierwszej połowie 2023 r. działania kontrolne funkcjonariuszy Policji ds. Cudzoziemców były istotnym i skutecznym narzędziem w walce z nielegalną migracją (podobnie jak w poprzednich okresach).

Kontrole graniczne, a następnie kontrole legalności pobytu były przeprowadzane samodzielnie lub we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji, wojskiem, z organami administracji celnej, regionalnymi inspektoratami pracy i innymi organami.

W pierwszej połowie 2023 r. na działania kontrolne podmiotów świadczących usługi noclegowe, częściowo wpłynął również konflikt wojenny na Ukrainie i kryzys migracyjny na szlaku zachodniobałkańskim, a w konsekwencji tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicy państwowej ze Słowacją. Wydział Policji ds. Cudzoziemców postrzega komunikację z osobami świadczącymi usługi noclegowe jako bardzo ważny element bezpieczeństwa, ponieważ rejestry noclegowe terytorium RC są jedyną informacją o przemieszczaniu się cudzoziemców na terytorium całej Republiki Czeskiej.

Przywrócenie kontroli na granicy państwowej z Republiką Słowacką znacząco przyczyniło się do wyeliminowania nieuprawnionego wjazdu na terytorium Republiki Czeskiej osób nieposiadających ważnych dokumentów podróży, wiz lub innych dokumentów niezbędnych do wjazdu na terytorium kraju.

W związku z powyższym, w ramach strategii zwalczania nielegalnej migracji, w przyszłości można spodziewać się wzrostu wykorzystywania przerobionych i podrobionych dokumentów. koniecznym jest systematyczne analizowanie aktualnych informacji i trendów, a na ich podstawie należy elastycznie dostosowywać służby i efektywnie planować działania. Jednocześnie niezbędnym będą regularne kontakty z organami administracji państwowej oraz automatyczne przekazywanie informacji potrzebnych do oceny możliwych ryzyk.

